

Zapisnik

s 19. sastanka Radne skupine Istarske županije za ujednačavanje terminologije na talijanskom jeziku održanog u Rovinju u srijedu 17. siječnja 2024. godine s početkom u 10:00 sati

Prisutni:

Istarska županija-Regione Istriana – Marina Barbić-Poropat
Istarska županija-Regione Istriana – Viviana Viviani
Grad Pula-Pola – Cristina Sodomaco Damijanić
Grad Pula-Pola – Kristina Fedel-Timovski
Grad Novigrad-Cittanova – Lorena Oplanić Marković
Grad Umag-Umago – Enver Jurdana
Grad Poreč-Parenzo – Edi Zarli
Grad Rovinj-Rovigno – Verena Sošić Cerin
Grad Rovinj-Rovigno – Stellina Garbin
Odvjetnica Tiziana Paris

Gosti:

Chiara Vianello – Ured za dvojezičnost, Obalna samoupravna zajednica talijanske narodnosti (CAN Costiera)
Kim Jakopič – Ured za dvojezičnost, Obalna samoupravna zajednica talijanske narodnosti (CAN Costiera)
Tanja Sternad – Regija Furlanija Julijska krajina (na daljinu)
Italo Rubino – OIIFI-REIL, DGT, Europska komisija (na daljinu)

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Usvajanje zapisnika s prethodnog sastanka
3. Priopćenja koordinatorice
4. Udruge i njihova tijela: prikaz situacije u Italiji (T. Paris)
5. Predstavljanje rezultata terminoloških istraživanja članova Radne skupine o naslovima najznačajnijih zakona RH (prema zapisniku s prethodnog sastanka: S. Garbin, V. Sošić Cerin, G. Fioranti) – v. prilog 3
6. Talijanski prijevod naslova najznačajnijih zakona RH (treći dio) – v. prilog 3
7. Razno

Na početku sastanka koordinatorica je pozdravila sudionike prvog ovogodišnjeg sastanka organiziranog u hibridnom formatu za goste koji ne mogu osobno prisustvovati.

Italo Rubino izrazio je divljenje predanosti koordinatorice da sastanak učini hibridnim, čime se pospešuje umreženost, te je potaknuo Radnu skupinu i vlasti da prošire korištenje IT alata jer je važno da informacije kruže i da na sastancima bude prisutan što veći broj ljudi.

Tanja Sternad pozdravila je prisutne i rekla da joj je jako drago što sudjeluje. Iako kolegice iz Furlanije Julijske krajine ne prevode na hrvatski nego na slovenski jezik, izrazile su spremnost dati doprinos radu Skupine.

Koordinatorica je potom prepustila riječ u međuvremenu (u 10:20) pristiglim kolegicama iz zajednice CAN Costiera, koje su pozdravile prisutne i zahvalile koordinatorici na pozivu za sudjelovanje na sastancima Radne skupine. Kolegice su kazale da slične poslove obavljaju i u Sloveniji u okviru Radne skupine za standardizaciju talijanske terminologije u dvojezičnim područjima Slovenije, unutar koje prevode za četiri općine: Ankaran-Ancarano, Koper-Capodistria, Izola-Isola i Piran-Pirano.

AD 1

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

AD 2

Zapisnik s prethodne sjednice usvojen je bez primjedbi.

AD 3

Danas u 16 sati na Radiju RAI FVG bit će emitirana emisija „Sconfinamenti“ u kojoj će koordinatorica i gosti današnjeg sastanka govoriti o svojoj prekograničnoj suradnji, ali i o aktivnostima svojih matičnih tijela.

Koordinatorica je potom podsjetila prisutne da je Radna skupina, s obzirom na predstojeće europske, parlamentarne, predsjedničke i lokalne izbore, odlučila izraditi standardizirane predloške koji će se koristiti u prevođenju glasačkih listića. Predložila je da se ovom temom počnemo baviti na sljedećem sastanku, povjerivši izlaganje Cristini Sodomaco Damijanić, koja je već dobivala prijevode na temu izbora.

Nakon lektoriranja hrvatskih prijevoda zapisnika Radne skupine, koordinatorica ih je poslala webmasteru, pa će uskoro biti objavljeni na mrežnim stranicama Županije, u rubrici Upravnog odjela za talijansku nacionalnu autohtonu zajednicu, nacionalne manjine i mlade, u odjeljku posvećenom Radnoj skupini.

Glosar još nije ažuriran. Koordinatorica radi na tome i na sljedećem sastanku Radne skupine predložit će neke ispravke verzije koja je dostupna online.

Po zaključenju priopćenja koordinatorica je dala riječ pravnici Tiziani Paris, koja je pripremila prezentaciju o udrugama u Italiji.

AD 4

Prije nego što je prešla na prezentaciju, Tiziana Paris je rekla da je zadovoljna ovim hibridnim sastankom s drugim organizacijama i pohvalila rad koji koordinatorica predano i ustrajno obavlja.

Tiziana Paris završila je studij prava u Udinama. Već dugi niz godina radi u Hrvatskoj kao odvjetnica te dobro poznaje oba sustava.

U Hrvatskoj udruge su uređene Zakonom o udrugama, dok se u Italiji primjenjuje nekoliko tekstova: Građanski zakonik, Jedinstveni tekst poreznog zakona i Statut udruge. Postupak osnivanja udruga sličan je hrvatskom utoliko što je potrebno imati minimalno 7 fizičkih osoba ili 3 ustanove. I u Hrvatskoj i u Italiji udruge moraju imati sjedište, s jedinom razlikom što se u Italiji svaka promjena sjedišta mora prijaviti Poreznoj upravi, dok u Hrvatskoj mora biti upisana u Registar udruga.

Članovi se upisuju kao u Hrvatskoj. Nakon podnošenja zahtjeva za učlanjenje u udruhu, isti odobrava Skupština ili Upravni odbor. Prava članova identična su onima u Hrvatskoj.

Tijela Udruge u Italiji su:

- Skupština članova (Assemblea dei soci)
- Predsjednik (Presidente)
- Upravni odbor (Consiglio direttivo) - u hrvatskom jeziku naziva se *izvršni odbor* ili *upravni odbor* (hrvatski zakon predviđa oba naziva). Za udruge se izvršno tijelo naziva *consiglio direttivo*, a ne *consiglio d'amministrazione*, koji se koristi za tvrtke.

Također može postojati zakonski revizor (revisore legale) i tzv. *collegio dei probiviri*, koji je sličan *garantnom odboru*. To je tijelo koje izražava obvezujuće mišljenje o zakonitosti akata, odnosno provjerava zakonitost akata pozivajući se na važeći zakon.

Skupština članova ima slične funkcije kao i skupština hrvatskih udruga i može biti redovna i izvanredna.

Predsjednik udruge ima iste ovlasti kao i onaj u Hrvatskoj.

Kodeks o trećem sektoru (*Codice del terzo settore*) uređuje nadzorno tijelo (*organo di controllo*). Na hrvatskom je to *nadzorni odbor*.

Koordinatorica je komentirala da je našla tri različita naziva na IATE-u:

- comitato di controllo/sorveglianza (odnosi se na europske fondove);
- consiglio di sorveglianza (odnosi se na poduzeća);
- comitato di vigilanza (odnosi se na banke).

Tiziana Paris je odgovorila da je za tvrtke ispravan pojam *nadzorno tijelo* (organo di controllo). U ostalom je sustav udruga u Italiji isti kao i u Hrvatskoj

AD 5

Koordinatorica je prepustila riječ Stellini Garbin, koja je pripremila prezentaciju o društvenoj stanogradnji (*edilizia residenziale pubblica* – ERP, poznatoj i kao *edilizia residenziale popolare*) te pokušala uočiti razlike između *edilizia sovvenzionata*, *agevolata* i *convenzionata*. ERP je uspostavljena kako bi se građanima slabijeg imovnog stanja nekretnine mogle dodijeliti na temelju vlasništva, najma ili nekog drugog prava korištenja. ERP dijeli se na tri vrste:

- Sovvenzionata

- „Edilizia residenziale sovvenzionata“ općenito je poznata po tome što se dodjeljuju socijalni stanovi (*case popolari*) najpotrebitijim obiteljima.
- U ovom slučaju Država ili lokalne vlasti u cijelosti preuzimaju obavezu izgradnje (ili uređenja i obnove) nekretnina.
- Te se nekretnine zatim iznajmljuju, uz kontroliranu najamninu koja ovisi o stvarnom prihodu i broju članova obiteljskog domaćinstva.

- Agevolata

- „Edilizia residenziale agevolata“ znači da građani grade nove nekretnine pomoću financijskih sredstava dobivenih od države ili regije, čak i u obliku bespovratnih sredstava, s time da namjena mora biti isključivo za prvi stan ili kuću.
- Javni sektor subvencionira stambene kredite određenim dohodovnim kategorijama građana tako što ih oslobađa od plaćanja dijela kamata te odobrava bespovratna sredstva i zajmove s nižim kamatnim stopama.
- „Edilizia agevolata“ može biti usmjerena na uspostavu triju vrsta vlasništva: stjecanje potpunog vlasništva, kupnju kroz najam uz otkup, kupnju uz trajni zakup.

- Convenzionata

- Usmjerena isključivo na stjecanje vlasništva nad nekretninom po povoljnim cijenama.
- Nije, dakle, riječ o davanju u najam ili uživanju nekretnine, već samo o omogućavanju stjecanja vlasništva nad nekretninama za socijalno ugrožene pojedince.
- U poticanoj gradnji općinska uprava je ta koja sklapa ugovor s građevinskim poduzećima ili zadrugama, kako bi se pristupilo izgradnji novih nekretnina na zemljištu u javnom vlasništvu ili na privatnom posjedu koji je predmet izvlaštenja.
- Te nekretnine se prodaju po kontroliranim cijenama u odnosu na tržišne, a mogu ih kupiti obitelji čiji dohodak ulazi u raspon utvrđen ugovorom.
- Najčešći uvjeti su: talijansko državljanstvo ili važeća boravišna dozvola, prebivalište u općini gdje se stan nalazi, obiteljski prihod ispod granice utvrđene zakonom, neposjedovanje nikakvog drugog stana u općini gdje se stan nalazi.

U Hrvatskoj, osim *subvencionirane stanogradnje* (SOS), postoji i model *poticane stanogradnje* (POS).

- POS omogućuje izgradnju stambenih zgrada namjenskim korištenjem javnih sredstava radi pokrivanja troškova, osiguravanja povrata tih sredstava, omogućavanja prodaje stanova uz obročnu otplatu po povoljnijim kamatama i rokovima otplate od tržišnih. Omogućuje da se izgrađeni stanovi daju u najam uz mogućnost otkupa.
- Program POS-a pokrenut je s ciljem da građanima Republike Hrvatske omogući rješavanje stambenog pitanja po znatno povoljnijim uvjetima od tržišnih.
- Prednosti POS programa odnose se na kreditnu liniju (moguće je podići kredit uz prosječnu kamatnu stopu manju od 3%, bez jamaca, uz minimalne popratne troškove i rok otplate do 30 godina) te na cijenu četvornog metra strana.

- Pravo korištenja ovog programa imaju svi državljani Republike Hrvatske koji nisu riješili stambeno pitanje, odnosno ne posjeduju nekretninu pogodnu za stanovanje. Površina za jednu osobu iznosi 35 m², a za svaku sljedeću osobu dodatnih 10 m².

Uzimajući u obzir sve ove podatke, čini se da *edilizia agevolata* odgovara *subvencioniranoj stanogradnji* jer se u oba slučaja subvencionira dio kamate za kredit, dok *poticana stanogradnja* izgleda da je *edilizia residenziale convenzionata*. *Sovvenzionata* i *subvencionirana*, u ovom slučaju, izgledaju kao lažni prijatelji.

Tanja Sternad potvrdila je da na njihovoj stranici www.jeziknaklik.it *edilizia agevolata* odgovara *subvencioniranoj stanogradnji*. Nakon dubinske analize Steline Garbin, primijetila je neka odstupanja i misli da treba detaljnije provjeriti.

Koordinatorica je odgovorila da to pitanje možemo ostaviti za sljedeći put te da ćemo pokušati dublje istražiti tu problematiku, a pitat ćemo arhitekta za mišljenje.

Italo Rubino rekao je da je problem za slovenski jezik to što je potrebno koristiti terminologiju koju bi Slovenci u Italiji ispravno razumjeli. Koordinatorica je odgovorila da bi se ta tema mogla produbiti ako su slovenske kolegice voljne za sljedeći put istražiti to pitanje.

Tiziana Paris rekla je da postoje mnogi EU projekti koji subvencioniraju projekte za poboljšavanje i olakšavanje načina rada, pogotovo ovdje u Hrvatskoj. U ovom smislu bilo bi dobro pronaći način povlačenja EU fondova kako bi se poboljšale tehnološke mogućnosti Skupine i time potaknula komunikacija na daljinu.

AD 6

Koordinatorica je u nastavku sastanka prezentirala prisutnima nazive glavnih zakona RH. Obavijestila je prisutne da je Gianna Fioranti, koja zbog drugih obveza nije mogla prisustvovati sastanku, imala zadatak da podrobno istraži temu prijevoda *Uredbe o uredskom poslovanju*. Koordinatorica je rekla da je analizirala taj termin jer se nalazi u jednom od njezinih prijevoda. Doslovni prijevod riječi *uredsko* na talijanskom je *d'ufficio*.

Poslovanje je *business*, odnosno upravljanje ustanovom ili udrugom. Skup radnji koje se odnose na postupanje s ulaznom i izlaznom poštom, razvrstavanje pismena, dostave spisa u rad itd.: to se zove *uredsko poslovanje*.

Prošli je put predloženo da se *Uredba o uredskom poslovanju* prevede s *Decreto sulla gestione delle attività d'ufficio*.

Pregledom tekstova na njemačkom jeziku koordinatorica je utvrdila da se *uredsko poslovanje* može prevesti kao *gestione dei flussi documentali*, *gestione dei documenti amministrativi* ili *gestione documentale*.

Tanja Sternad je komentirala da pojam *flussi documentali* asocira na urudžbeni zapisnik, a koordinatorica je odgovorila da je upravo to jedna od tema koju uređuje *Uredba o uredskom poslovanju*.

Italo Rubino pitao je je li itko ikada pronašao izraz *gestione dei flussi documentali* u nekom dokumentu.

Koordinatorica je odgovorila da *gestione dei flussi documentali* odgovara baš *uredskom poslovanju*. Naziv *Uredba o uredskom poslovanju* često se spominje u tekstovima koji se prevode jer se radi o temeljnom aktu i prijevod njegova naslova je bolna točka. Budući da su neki iskazali neodlučnost u pogledu tog izraza, koordinatorica je predložila da se on odgodi za sljedeći put.

Italo Rubino zatim je govorio o potrebi ispitivanja naziva radnih mjesta službenika u Županiji. Nadovezujući se na to, Tanja Sternad istaknula je da je u Italiji *collaboratrice professionale* kućna pomoćnica te da stoga ovaj pojam ne upućuje na radno mjesto nekog službenika. Obradeni su pojmovi kao što su *istruttore direttivo* i *istruttore amministrativo*, *assistente* (za osobe koje nisu završile fakultet), *specialista* (za osobe koje jesu završile fakultet). Italo Rubino također je predložio povratak na korištenje izraza kao što je *impiegato*. Skupina se slaže da je

potrebno pronaći prikladnije nazive, stoga će to pitanje ispitati u budućnosti. Koordinatorica je predložila da se za sljedeći sastanak pripremi popis radnih mjesta.

Koordinatorica je potom prešla na popis zakona RH koje treba adekvatno prevesti na talijanski jezik.

Zakon o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske. Nakon kraće rasprave sročen je prijevod: *Legge sui timbri e sigilli con lo stemma della Repubblica di Croazia. Naslov zakona je odobren.*

Sljedeći naslov bio je: *Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva.* Nakon kraće rasprave prihvaćen je naslov: *Regolamento sulla tutela e conservazione del materiale d'archivio e documentale depositato fuori dagli archivi.*

Zatim se razmatrao naslov: *Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.* Nakon kraće razmjene mišljenja predloženo je: *Decreto sui criteri, sui parametri di riferimento e sulle procedure di finanziamento e di stipulazione di contratti per programmi e progetti di pubblico interesse realizzati dalle associazioni.*

Italo Rubino izrazio je sumnju u vezi s pojmom "parametri di riferimento" jer po njegovom mišljenju odstupa od značenja izvornika. On bi koristio riječ *requisiti*. S tim se slaže i Tanja Sternad.

Konačni prijedlog bio je *Decreto recante criteri, requisiti (ili parametri?) e procedure di finanziamento e di stipula di contratti per programmi e progetti di pubblico interesse realizzati dalle associazioni.*

Predloženo je da se doda particip *recanti* kako bi se tekst naslova skratio i u tom smislu Skupina je odlučila pitati profesora Stefana Ondellija za mišljenje. Budući da je Skupina bila neodlučna hoće li koristiti riječ *requisiti* ili *parametri*, odluka o konačnom prijevodu toga naslova odgođena je za sljedeći put.

Sljedeći sastanak zakazan je za zadnji tjedan veljače.

Sastanak je zaključen u 13:15 sati.

Koordinatorica

Marina Barbić Poropat

Zapisničarka

Viviana Viviani

KLASA: 024-04/24-03/01

URBROJ: 2163-11/4-24-02